

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на съдията Неделчо Беров

Подписах с особено мнение определението, с което се отклонява искането на група народни представители и се прекратява производството по к.д. № 8/2002 г. Считам, че искането следва да бъде допуснато за разглеждане по същество. Съображенията ми са следните:

Обсъждането на правната квалификация на договора, сключен на 29.11.2001 г. между Министерството на финансите на Република България и Краун Ейджънтс, Великобритания, с оглед материалната компетентност на Конституционния съд не е съобразено с чл.2, ал.2 от Закона за международните договори на Република България (ЗМДРБ), обн., ДВ, бр.97 от 13.11.2001 г. Според този текст разпоредбите на посочения закон се прилагат и към договорите на Република България с чуждестранни лица, в които тя участва като публичноправен субект, когато тези договори подлежат на ратифициране от Народното събрание съгласно чл.85, ал.1 от Конституцията на Република България. Законът за международните договори допуска единият от субектите да не е държава или международна организация, но изисква нашата държава да участва като публичноправен субект и договорът да подлежи на ратификация. Така законът има предвид посочени в Конституцията хипотези, като например сключване на външен държавен заем с кредитори чуждестранни частни банки – чл.85, ал.1, т.4 от Конституцията.

Оспореният договор отговаря на условията по чл.2, ал.2 ЗМДРБ. Предметът на договора е тясно свързан с митниците на държавата ни. Структурата на митническата администрация е определена със Закона за митниците (ЗМ), който в чл.7 и чл.8 конкретно изброява звената на същата администрация и тяхната компетентност. От своя страна компетентността им основно е да реализират митническата политика на държавата (чл.15 ЗМ). Следователно дейността на митниците по характер е публичноправна, реализира се от държавата чрез нейните органи и в изпълнение на тази дейност държавата участва като публичноправен субект.

Оспореният договор е именно за публичноправния аспект от дейността на митническата администрация, а не за частноправните отношения, в които тя участва. С приложение "В", т.1 от договора Министерството на финансите предоставя на Краун Ейджънтс право на инспекция и задържане на стоки и документи и всички други служебни правомощия за извършване на митнически действия, одит и разследване (предприемани от митнически и други компетентни органи). Очевидно с договора Министерството на финансите предоставя властнически публичноправни правомощия, което може да стане само когато действа именно като притежател на такива правомощия, възложени му от вътрешното ни право.

Налице е и изискването договорът да подлежи на ратификация съгласно чл.85, ал.1 от Конституцията. Народното събрание ратифицира международни договори, които се отнасят до действието на закона или изискват мерки от законодателен характер за тяхното изпълнение (чл.85, ал.1, т.7 от Конституцията). Разпоредбата на основния закон съдържа две алтернативни изисквания. В случая те са налице. Договорът се отнася до действието на Закона за митниците, като урежда

преотстъпване на чуждестранно дружество извършване на дейности, които вътрешното ни право отрежда само за български държавни органи, в които работят български граждани (чл.7, 8 и 10 ЗМ). Изпълнението на оспорения договор неизбежно се свързва с действието на Закона за митниците. За да може да се изпълни, договорът изисква синхронизиране със Закона за митниците, т.е. мерки от законодателен характер. Правният характер на оспорения договор следва да се определи съобразно неговото обективно съдържание, а не с оглед субективната оценка на договарящите страни.